

Als cap de pocs anys d'haver nascut a València, Eva es va traslladar a Xàtiva amb la seua família. Des de xiqueta, un dels rectors d'aquest poble li recomanava un futur eclesiàstic. La seua bonat no va dur-la al convent, però sí a ser mare d'acollida. Ho és des de fa quatre anys, quan va començar a rebre xiquets procedents d'entorns socials dramàtics, amb pares biològics maltractadors, immersos en el món de les drogues o, simplement, víctimes d'una extrema carença de recursos. Eva té dos fills biològics que, aleatòriament, compten amb dos germans més. Germans, però, que no són fixos: canvien segons les circumstàncies. Perquè Eva, com la resta de mares —i famílies— acollidores en règim d'urgència del País Valencià, rep els infants quan toca. És el compromís que ha triat.

El canvi de Govern al País Valencià va modificar, també, la filosofia del Consell. Un dels exemples va ser la creació de la Conselleria d'Igualtat, un nom fins llavors inèdit. Lluny d'estar marginat, el nou departament és liderat per la vicepresidenta de la Generalitat, Mónica Oltra. La nova nomenclatura va ser fidel a les polítiques, fins llavors insòlites, impulsades des d'aquest àmbit. Les famílies com la d'Eva han passat a cobrar 12 euros diaris per nen, una quantitat que triplica la que rebien anteriorment. Però no tots els canvis han satisfet, ni de bon tros, les expectatives.

Competències descoordinades

Aquest va ser el motiu pel qual Eva va denunciar públicament el seu cas. Després d'adreçar-se en reiterades ocasions a les Conselleries d'Igualtat i Educació, ambdues liderades per la coalició Compromís, es va sentir desatessa. Els seus dos fills d'acollida —de dos i quatre anys— no reben ajudes per poder anar a les escoles infantils, atès que les conselleries només cobreixen el finançament del període obligatori d'escolarització. "Jo només vull garantir una vida digna als xiquets que estic cuidant", diu Eva, que comenta que ha pagat activitats extraescolars a molts dels menors que ha custodiat anteriorment. Matisa que, els complements esmentats, els pot assumir; l'educació bàsica, en canvi, "sí que té un cost molt més elevat".

Famílies d'acollida: els riscos de ser solidari

Distintes famílies acollidores del País Valencià denuncien manca d'atenció des de l'administració, retards en l'arribada de recursos i excessives traves burocràtiques. Des de les conselleries implicades aclareixen que aquests són només "casos puntuals", i recomanen a les famílies informar-se prèviament de tots els handicaps que pot suposar l'acolliment. La solidaritat no sempre troba actituds recíproques.

Per Manuel Lillo i Usechi

Va ser llavors quan Igualtat va remetre la responsabilitat a Educació, i fonts d'aquesta Conselleria asseguren que el cas referenciat "figura entre els excepcionals". No és, però, l'únic. Educació admet que de vegades es donen complicacions entre l'arribada dels xics i les seues possibilitats de matriculació als centres preferits pels pares. Especialment, quan els infants desfavorits, que poden ser acollits en qualsevol època de l'any, s'incorporen a les famílies una vegada s'ha iniciat el curs escolar. Des d'Educació indiquen que aquests problemes

els tractaran de canviar amb vista al curs vinent, "perquè no es poden afavorir famílies concretes a costa de saltar-nos les normatives". "És convenient", afegixen, "que s'estudien els casos especials i que les famílies també s'assessoren a l'hora d'acollir, perquè l'administració no sempre ho pot resoldre tot".

No sols al País Valencià es plantegen problemes similars. A Mallorca hi ha l'IMAS, una entitat vinculada al Consell Insular de l'illa. Joan Escandell n'és tècnic i apunta que "sovint hi ha famílies que demanen que els nins d'acollida vagin

a l'escola que a ells els convé, però això dependrà de la disponibilitat del centre educatiu". Les coses, però, són distintes a Catalunya, on les darreres modificacions avalen la possibilitat que els nens infortunats siguin ingressats en els mateixos centres que els seus *germans*. Així ho afirma Agnès Russiñol, directora de l'Institut Català de l'Acolliment i l'Adopció, que "estableix una coordinació entre el Departament d'Educació i el de Treball, Afers Socials i Famílies per aplicar la discriminació positiva, recollida en l'ordre de matriculació".

Obstacles mèdics i identitaris

La regulació de papers també afecta molts xiquets estrangers que es troben en adopció parcial. A València, dues famílies es fan càrrec, respectivament, d'un jove nigerià i d'un altre polonès. El primer, en fase d'acabar l'ESO, "no es podrà graduar perquè no té la nacionalitat i a 18 anys passarà a ser il·legal", es lamenta Ana Alabort, cap de la Plataforma per a la Defensa de l'Acolliment Familiar. L'altre cas implica un menor polonès amb paràlisi cerebral que, "pel fet de ser indocumentat, no té accés a beques que li faciliten, per exemple, l'adquisició d'una cadira de rodes". En aquesta mena de casos, la pilota és a la teulada del Ministeri d'Exteriors, tot i que les famílies perjudicades se senten ignorades per la

Conselleria d'Igualtat "perquè sempre assenyalen Madrid, una resposta que no ens soluciona res", diu Natalia, mare acollidora de València ciutat.

María José, també procedent del cap i casal, és una mare que denuncia l'arribada dels seus fills d'acollida sense informes mèdics actualitzats. Com que els nens arriben de manera gairebé sobtada, alguns d'ells poden ingressar en la casa de la nova família amb malalties susceptibles de contagi. De fet, María José ha rebut "una nounada, filla biològica d'una mare amb hepatitis, que va arribar amb només dues setmanes de vida i amb àmplies possibilitats de contagiar" els dos fills biològics d'aquesta mare solidària. A la Conselleria d'Igualtat, però, puntualitzen que, segons la normativa, les famílies es comprometen a assumir aquests riscos, ja que es declaren "capacitades" per enfrontar-se a les situacions possibles i es comprometen a "ajudar a trobar el diagnòstic".

Les famílies consultades, però, comptaven amb expectatives molt més altes pel que fa a les actuacions de la nova Conselleria d'Igualtat. També es queixen per unes altres qüestions, com la tardança en l'arribada de les ajudes. Malgrat que les quantitats pagades per cada infant acollit són semblants al País Valencià, Catalunya i illes Balears —vora 350 euros mensuals, als quals cal sumar els

complements per casos especials com ara discapacitat, malaltia o dificultats econòmiques de les famílies acollidores— als dos darrers territoris les ajudes es cobren de manera mensual. Al País Valencià, per contra, les ajudes es cobren semestralment. Natàlia, mare anteriorment mencionada, denuncia aquesta forma de pagament i afegeix que, amb l'anterior Govern valencià —liderat pel PP— les ajudes eren menors però hi havia "menys traves burocràtiques i més facilitats per a l'escolarització".

Des del departament valencià d'Igualtat defensen que el seu treball és "incisiu". La triplicació de les ajudes per a aquestes famílies n'és l'exemple més clar. En canvi, Igualtat també identifica les dificultats a l'hora de fer ideal la vida de les famílies d'acollida. "Queda molt per fer", diuen, però "mantenim moltes reunions per atendre totes les persones: estem reconstruint el sistema i pal·liant el desordre administratiu amb relacions directes basades en l'atenció personal i en el seguiment". Tant l'administració com la ciutadania implicades en la recepció de xiquets reconeixen que encara han de canviar moltes coses perquè la solidaritat trobe incentius i no entrebancs. L'objectiu és que les famílies més altruistes reben motivacions per no deixar de ser-ho. I que els infants amb menys sort continuen comptant amb llars alternatives. •

Avancem junts

Port de Barcelona

Port de Barcelona, el primer *hub* logístic del sud d'Europa.